

Inspiratiedocument bibliotheekactiviteiten (Week van de) Mediawijsheid

Met de [Week van de Mediawijsheid](#) vraagt Mediawijzer.net jaarlijks aandacht voor het belang van mediawijsheid voor kinderen. De Week van de Mediawijsheid vindt dit jaar plaats van 18 tot en met 25 november 2016.

Mediawijzer.net nodigt bibliotheken van harte uit om activiteiten te organiseren tijdens de Week van de Mediawijsheid, bijvoorbeeld een ouderavond, mediaworkshop, tabletcfé of computercursus.

Bibliotheken kunnen zelfstandig invulling geven aan hun activiteit(en) en bepalen zelf de doelgroep en het type activiteit. Ter inspiratie zijn in dit document een aantal goede voorbeelden uit voorgaande campagnes gebundeld. Een koppeling met het hoofdthema van 2016, "Feit, Fake of Filter" is leuk maar niet per se nodig.

Kinderen

Voorschool en primair onderwijs

- Babycfé (luisteren én kijken naar een verhaal)
- Kindermediacfé (Samen kijken en luisteren naar geanimeerde prentenboeken via bijvoorbeeld WePboek en Bereslimme boeken, zelf verhalen maken en ontdekken wat het internet is met boek-O-matic)
- Maak je eigen Sinterklaasverhaal
- Format voor een [interactieve bijeenkomst over media en het jonge kind](#) - Cubiss
- [Boek-o-matic](#) (zelf verhalen maken en digitaliseren)
- [Workshop Brikkie de Leeuw](#) (stop-motion film maken voor de allerkleinsten)
- [Gamecompetitie](#) (organiseer een game-wedstrijd in je eigen bibliotheek)
- [Workshop De Tijdmachine](#) (bedenk en maak je eigen game)
- [Bibliotheekbezoek: snel leren zoeken en vinden](#)
- Activiteiten rondom boekverfilmingen
- Organiseer een internet-zoek-competitie zoals de Nationale [Jeugdkrakercompetitie](#)
- [Workshop Mediamatch the movie: Nieuws!](#)
- Workshop sociale media
- Workshop maak je eigen krant of mini-tijdschrift
- Organiseer een activiteit rondom [Skoolzone](#) (hulp bij spreekbeurten, presentaties en boekbesprekingen)
- Organiseer een activiteit rondom [Geheim Agent A.A.P.](#) (het op een speelse manier testen van informatievaardigheden door middel van een game)

Voortgezet onderwijs

- [Movietrader quiz 'Hoe mediawijs ben jij?'](#) (organiseer een soortgelijke quiz)
- [Databaas](#) (voorlichting over online privacy voor jongeren)
- [My Life Story](#) (een lessenserie over informatievaardigheden voor het vmbo)
- [Tablet Tour](#) (jongeren ontdekken met tablets zelfstandig de bibliotheek en de collectie. Met opdrachten in de vorm van foto's, filmpjes en ingesproken teksten)
- [Facebook Fotobattle](#) (organiseer een lokale fotowedstijd via Facebook)
- [Touchables en Touchwand XXL](#) (spelen van een quiz op de touchtable)
- [Een FabLab in de bibliotheek](#) (het organiseren van speciale activiteiten rondom technieken zoals 3D-printen)

- Een mediaquiz voor jongeren en/of volwassenen á la het [escape room concept](#). De bibliotheek Arnhem organiseerde i.s.m. Rozet en de Nederlandse Opera deze zomer ook een groots en meeslepende [escape room](#).
- Organiseer een activiteit rondom de informatievaardigheden website [Webdetective](#)
- [Biblio Battle](#) (organiseer een wedstrijd waarin jongeren op een originele manier boeken moeten 'pitchen')

Zie verder de [Leermiddelengids Informatievaardigheden van de Bibliotheek op School](#)

Volwassenen

Mediaopvoeding

- Organiseer een ouderavond voor ouders met jonge pubers ([gratis ouderavondformat van Family Factory](#)).
- MOOC Stap in de online wereld van je kind (meer info bij [Cubiss](#))
- Vraag het de mediacoach - vragenuurtje
- Ouderavond 'Kinderen & nieuwe media'
- Ouderavond 'Wat te doen bij Cyberpesten'
- Lezing Socialbesitas

Digitale vaardigheden

- Digitaal Spreekuur
- Digisterker (workshop om te leren werken met de digitale overheid)
- De digitale wereld (workshops voor werkzoekende laaggeletterden en digibeten)
- Klik & Tik (internetcursus voor beginners)
- Internetspreekuur
- Workshop Beeldbewerken
- Workshop Internetbankieren
- Workshop Kopen en verkopen via internet
- Workshop Back-ups maken
- Workshop Veilig downloaden
- Workshop Solliciteren met behulp van Prezi
- Workshop Haal meer uit Google
- Workshop Google applications
- Workshop YouTube
- Workshop Betrouwbare gezondheidswebsites
- Workshop 'zit met pit' (werkhouding achter de computer)
- Workshop Foto-album nieuwe stijl
- Workshop Picasa webalbums
- Workshop: Muis- en toetsenbordtraining
- Fietsen en wandelen met GPS, een kennismaking
- [SeniorWeb](#) (de bibliotheek als digitaal leercentrum voor senioren)
- [HEMA academie](#) (leren om via je bibliotheek abonnement bijvoorbeeld een voorleescursus te doen bij de HEMA academie)
- [Digidoe](#) (mensen kennis leren maken met diverse internettoepassingen)

Tablet/iPad/e-reader

- Kennismaking met e-books en e-reader
- Tabletecafe / inlooptpreekuur / tablettour
- Apps voor peuters op de tablet
- Tablets en Windows 10
- Workshop Haal meer uit uw iPad
- Workshop top 10 handige apps

- Workshop schilderen met de iPad
- Workshop keuzestress tablets

Sociale media

- Workshop Facebook/Twitter/LinkedIn/Pinterest/Instagram
- [Workshop 7 Dingen](#) (in zeven stappen meer leren over het sociale web)

Ter inspiratie: professionalisering van bibliotheekprofessionals

Wil je in jouw bibliotheek meer aandacht voor het thema mediawijsheid of mediaopvoeding? Grijp de Week van de Mediawijsheid aan als moment om het thema binnen jouw bieb op de kaart te zetten. Door onderstaande publicaties te delen, een inspiratiebijeenkomst te organiseren of je te oriënteren voor de opleiding tot mediacoach.

Leestips

- [Toolbox Mediaopvoeding](#) - een grondige en op leeftijd afgestemde uitgave (handboek) voor opvoedprofessionals, over mediaopvoeding en kinderen. (Nederlands Jeugd Instituut)
- De Bibliotheek en Mediaopvoeding? Gewoon doen! - [publicatie van Cubiss](#) nav een pilot in 2015.
- Doorlopende leerlijn mediaopvoeding/mediawijsheid ([Cubiss](#))
- [Speel Digiwijs](#) - samen aan de slag met media voor jonge kinderen (Digidreumes/Sardes)

Opleidingen/cursussen/training van (bieb) professionals

- [Mediacoach voor bibliotheek- en mediatheekprofessional](#): deze 14-daagse opleiding Mediacoach voor Bibliotheek- en Mediatheekprofessionals is speciaal ontwikkeld voor professionals die mediawijsheid-diensten leveren binnen een bibliotheek.
- Inspiratiebijeenkomst mediaopvoeding en de rol van de bibliotheek (Sardes)
- Training mediaopvoeding en de rol van de bibliotheek (Nederlands Jeugd Instituut)

Ter inspiratie: Boeken voor jong...

- **Digiwijs met Donald Duck**
Uitgever: Prima Onderwijs
Tijdens de Week van de Mediawijsheid - 18 t/m 25 november 2016 - wordt voor de bovenbouw van het basisonderwijs een zeer bijzondere editie van Donald Duck Weekblad gelanceerd, waarin digitale wijsheid centraal staat. Digiwijs met Donald Duck helpt leerlingen op een vrolijke en (eigen)wijze manier veilig te navigeren door de digitale wereld. Bestellen: [website](#).
- **#selfie** (fictie)
Auteur: Caja Cazemier
Jaar van uitgave: 2015
ISBN nummer: 978-90-216-7330-1 (hardcover)
Mirte ontmoet via social media een wat oudere jongen, Twan, en gaat al gauw helemaal op in haar internetliefde. Maar wat wil Twan eigenlijk van haar en is hij wel wie hij zegt dat hij is?
- **Honderd uur nacht** (fictie)
Auteur: Anna Woltz
Jaar van uitgave: 2014
ISBN nummer: 978-90-451-1639-6 (paperback)
Emilia vlucht naar New York nadat sociale media ontploffen met roddels, bedreigingen en beledigingen als uitkomt dat haar vader, een schooldirecteur, flirt met haar klasgenootje. Als ze in New York aankomt, blijkt het via internet gehuurde appartement niet te bestaan. En er is ook nog eens een orkaan op komst...

- **The Voice** (fictie)
Auteur: Sophia Bennett
Jaar van uitgave: 2014
ISBN nummer: 978-90-443-4375-5 (paperback)
Over de mooie en leuke kanten van tv, social media, de muziekindustrie en vriendschap.
- **Chatroom**
Auteur: Helen Vreeswijk
Jaar van uitgave: 2007
ISBN nummer: 978-90-223-2232-1 (paperback)
Twee vriendinnen schuimen anoniem het internet af op zoek naar leuke jongens. Op een profielsite presenteren ze zich zo aantrekkelijk mogelijk, ze veranderen hun naam en passen hun uiterlijk aan. Helaas zijn zij niet de enigen die de werkelijkheid wat verfraaien...

en oud(ers)...

- **Inspiratieboekje Onbeperkt Internet** - onder andere voor ouders met jonge puberkinderen.
Auteur: Family Factory
Jaar van uitgave: 2016
Bestellen kan [hier](#).
- **Schermgaande jeugd** (non-fictie)
Auteur: Patti Valkenburg
Jaar van uitgave: 2014
ISBN nummer: 978-90-351-4268-8 (paperback)
Jongeren zitten iedere dag zes uur voor een scherm. Dat is meer tijd dan ze op school doorbrengen. Hadden we het vroeger over schoolgaande jeugd, nu kunnen we beter spreken van schermgaande jeugd. Wat doet al dit schermgebruik met de jeugd? Wordt ze daar slimmer of dommer van, dikker of dunner, beter of slechter? En hoe moeten ouders ermee omgaan?
- **Het geheim van Penumbra's boekwinkel : 24 uur open** (fictie)
Auteur: Robin Sloan; J.J. Meerman
Jaar van uitgave: 2014
ISBN nummer: 978-90-8803-053-6 (paperback)
Een webdesigner verliest zijn baan en reageert op een advertentie van een boekwinkel die 24 uur per dag open is. Hij wordt aangenomen als verkoper voor de nacht en al snel wordt hem duidelijk dat er iets niet klopt. De winkel heeft wel heel weinig klanten...
- **Robert Ludlum's Het Utopia experiment**
Auteur: Kyle Mills; Robert Ludlum; Robert Vernooij
Jaar van uitgave: 2014
ISBN nummer: 978-90-210-1548-4 (paperback)
De Merge is een computerprogramma dat de werking van de menselijke geest versterkt en mensen scherper laat horen en zien. Het maakt veel van de huidige generatie computers en aanverwante apparaten overbodig. Terwijl Dresner Industries de Merge probeert te slijten aan de Amerikaanse overheid wordt gaandeweg duidelijk dat iemand de Merge misbruikt, maar wie?
- **De Cirkel**
Auteur: Dave Eggers
Jaar van uitgave: 2013
ISBN nummer: 978-0-385-35139-3
Mae Holland kan haar geluk niet op als ze wordt aangenomen bij de Cirkel, het machtigste internetbedrijf ter wereld. De persoonlijke e-mails van de gebruikers, hun sociale media, betalingsverkeer en aankopen zijn met elkaar verbonden door een universeel besturingsprogramma. Het resultaat: iedereen heeft slechts één online identiteit. Een nieuw tijdperk van openheid en gezamenlijkheid is aangebroken.

Ter inspiratie: Films/series voor jong...

- **Serie Dus ik ben Junior: Dus ik ben online & Dus ik ben een mens/robot**
Te zien via: http://www.npo.nl/dus-ik-ben-jr/24-11-2013/VPWON_1191867
http://www.npo.nl/dus-ik-ben-jr/02-12-2012/VPWON_1172951

en oud(ers)...

- **Serie: Borgen**
Bedenker: Adam Price
Jaar: 2010 – heden
- **Film en Serie: Catfish**
Regisseur: Henry Joost / Ariel Schulman
Jaar: 2010
De serie is te zien via: MTV
- **Serie: Medialogica**
Te zien via: <http://www.schooltv.nl/programma/medialogica-in-de-klas/>
- **Serie: diverse afleveringen van Tegenlicht**
Te zien via: <http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen.html>
- **Her**
Regisseur: Spike Jonze
Jaar: 2013
- **Serie: Black mirror**
Regisseur: Charlie Brooker
Jaar: 2011
- **The Social Network**
Regisseur: David Fincher
Jaar: 2010

* Bovenstaand overzicht is nooit volledig, wordt in aanloop naar de Week nog verder aangevuld en dient vooral ter inspiratie voor de bibliotheekprofessional. Voor aanvullingen op dit inspiratiedocument: stuur een mail naar info@mediawijzer.net.